

Verantwoordelijk team
Stafbureau

Nummer

Kenmerk
97281

Raad d.d.
6-11-2019

Paragraaf begroting
N.v.t.

Portefeuillehouder
M.A. Mulder

Steller
D.F. van Hal

Datum
8 oktober 2019

Onderwerp
Begroting 2020

Geadviseerd besluit

Vaststellen van de Begroting 2020. Daarbij vragen wij u om:

1. Vaststelling van de in 2020 te realiseren beleidsvoornemens inclusief de daarbij behorende baten en lasten;
2. In te stemmen met het verlagen van de post onvoorzien naar € 95.000, in afwijking van art. 4, lid 2 van de Financiële verordening gemeente Renkum 2017.

Toelichting op beslispunten

Wij bieden u de Begroting 2020 aan. In deze begroting zijn onze voornemens opgenomen voor het komende begrotingsjaar. Deze voornemens zijn tot stand gekomen op basis van de Perspectiefnota 2019-2023 en de uitkomsten van de Najaarsnota 2019. Wij stellen u voor deze begroting vast te stellen en ons daarmee de opdracht te geven binnen deze kaders de uitvoering van de genoemde beleidsvoornemens ter hand te nemen.

Beoogd effect

Door middel van het vaststellen van deze begroting maakt u gebruik van uw budgetrecht. U geeft het college aan welke activiteiten u verwacht in 2020 en welke financiële randvoorwaarden daarbij gelden.

Kader

Op grond van artikel 190 van de Gemeentewet biedt het college jaarlijks de raad een begroting aan. Door vaststelling van de begroting stelt uw raad middelen beschikbaar voor alle daarin opgenomen taken en activiteiten. De regels voor de inhoud van de begroting zijn nader vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In artikel 4, lid 2 van de Financiële verordening gemeente Renkum 2017 is de hoogte van de post onvoorzien bepaald op € 165.000. Om de gewenste meerjarige stabiliteit te bereiken stellen we voor de post onvoorzien te verlagen met € 70.000 en de OZB te verhogen met 4%. Dit betekent dat de post onvoorzien structureel naar € 95.000 bijgesteld wordt.

Argumenten

Door het vaststellen van de begroting, stelt u de kaders vast voor het te voeren beleid voor het komende jaar. In de begroting is per programma aangegeven wat wij willen bereiken, wat wij daarvoor in 2020 willen gaan doen en wat dit gaat kosten. Daarnaast staan in de paragrafen de beleidslijnen geformuleerd die doorwerken in meerdere programma's. Hierdoor ontstaat een dwarsdoorsnede van de begroting.

In de financiële begroting worden de financiële achtergronden van het in de programma's voorgestelde beleid verder uitgewerkt. Door vaststelling van de begroting geeft u ons de opdracht de in de begroting opgenomen activiteiten binnen het geschetste financiële kader uit te voeren.

In de Perspectiefnota 2019 zijn voorstellen gedaan om te komen tot een meerjarig sluitende begroting. De meicirculaire 2019 stelde ons echter voor een aanvullende uitdaging. Sinds de behandeling van de perspectiefnota hebben wij een aantal stappen gezet die leiden tot een solide en sluitende begroting. Dit betreft de volgende stappen:

1. Opbouwen van de budgetten vanaf € 0 zodat o.a. inzicht ontstaat van de vrije keuzes die er in de verschillende programma's zijn.
2. Opzetten van de begrotingsregels, onderzoeken reserves en voorzieningen, weerstandvermogen.
3. Uitwerken en concretiseren van de voorstellen uit de perspectiefnota inclusief moties en amendementen.
4. Onderzoeken van de resterende clusters die eerder bij de perspectiefnota nog niet waren betrokken alsmede het uitvoeren van de aangenomen moties.

Vervolgens hebben wij een drietal scenario's verkend die konden leiden tot een meerjarig sluitende begroting. Onze werkwijze en de keuzes die we daarin gemaakt hebben, hebben wij op 7 oktober met uw raad gedeeld.

Het voorgestelde scenario gaat er van uit dat we als gemeente de activiteiten die we nu uitvoeren ook in de komende jaren voortzetten. Dit scenario stuurt aan op de gewenste financieel stabiele toekomst. De uitgangspunten worden toegepast en er is sprake van realistisch begroten en beter sturen op budgetdiscipline. De septembercirculaire wordt terughoudend maar wel gedeeltelijk ingezet om daarmee te kunnen groeien naar een stabiele situatie.

Na het doorrekenen van de begroting passend bij de principes van dit scenario bleek het niet mogelijk een meerjarig positief sluitende begroting te realiseren. Daarom stellen wij voor de post onvoorzien te verlagen met € 70.000 en de OZB te verhogen met 4%. Alleen met deze toevoeging is de gewenste meerjarige stabiliteit te bereiken zonder dat er (opnieuw) een noodzaak is om in te grijpen in doelstellingen/ taken van de gemeente.

In de bijlage bij dit voorstel is een overzicht opgenomen waarin we uiteenzetten hoe we zijn omgegaan met de moties die uw raad heeft aangenomen bij de behandeling van de perspectiefnota 2019.

Kanttekeningen

Wij staan voor gezonde gemeentefinanciën en een duurzaam financieel evenwicht. Dit betekent een evenwichtige begroting op de korte en de lange termijn. Op dit moment staan de financiën van de gemeente onder druk. Dit betekent dat wij voor een grote uitdaging staan, waarbij lastige keuzes moeten worden gemaakt.

Onderwerp

Begroting 2020

Datum

8 oktober 2019

Kenmerk

97281

Pagina

2 van 8

Dit betreft keuzes waarbij we kiezen voor een andere werkwijze, maar helaas ontkomen wij er ook niet aan om de opbrengst van de onroerendezaakbelasting (OZB), afvalstoffenheffing en de rioolheffing te laten stijgen.

Geen gemakkelijke, maar wel onvermijdelijke keuzes om te komen tot een stabiele situatie.

Draagvlak

Input voor de voorliggende begroting waren de Perspectiefnota 2019-2023 en de Najaarsnota 2019. Om een beeld te krijgen van de visie van onze inwoners op de voorstellen heeft een enquête plaatsgevonden via het burgerpanel. Daarnaast zijn een aantal bewonersavonden georganiseerd waarin het gesprek met onze inwoners is aangegaan.

Aanpak/Uitvoering

Na vaststelling van de Begroting 2020 zullen wij de uitvoering van het voorgestelde beleid en de voorgestelde projecten ter hand te nemen. Over de voortgang wordt u gerapporteerd middels de tussentijdse rapportages.

Communicatie

Om een beeld te krijgen van de visie van onze inwoners op de voorstellen heeft een enquête plaatsgevonden via het burgerpanel. De concept rapportage is als bijlage toegevoegd. De definitieve rapportage wordt nog nagezonden.

De goedgekeurde Begroting 2020 zal uiterlijk 15 november 2019 worden toegezonden aan onze toezichthouder, Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland.

Financiële consequenties

De begroting laat samengevat het volgende beeld zien:

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023
Meerjarenbegroting na najaarsnota	621	-463	-830	-1.731	-1.962
Openstaande taakstellingen	0	-2.682	-2.468	-2.317	-2.317
Totale opgave begroting	621	-3.145	-3.298	-4.048	-4.279
Geld vragende voorstellen	-437	-1.026	-1.303	-1.830	-2.145
Dekkingsplan	0	4.571	4.716	6.262	6.858
Meerjarenbegroting	183	400	114	385	434

Voorstel aan de raad

In de begroting worden de volgende geld vragende voorstellen aan u voorgelegd:

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023
Onderhoud en rehabilitatie wegen	0	-705	-730	-847	-962
De Connectie	-437	-176	127	65	146
Uitvoering WvGGZ		-21	-21	-21	-21
Spoortunnel Wolfheze 0		-30	-30	-30	-30
Projectmanagement en vooronderzoek spoortunnel	0	-50	-50	-50	-50
Stelpost loon- en prijscompensatie	0	-450	-1.005	-1.353	-1.634
Ingroeimodel loon- en prijscompensatie	0	406	406	406	406
Resultaat	-437	-1.026	-1.303	-1.830	-2.145

Dit betreft met name voorstellen die ervoor zorgen wij de basis op orde hebben.

Het dekkingsplan voor deze meerjarenbegroting bestaat uit voorstellen afkomstig uit de Perspectiefnota 2019-2023 en een aanvullend dekkingsplan.

	2020	2021	2022	2023
Voorstellen uit Perspectiefnota 2019-2023	3.114	3.078	3.980	4.489
Aanvullend dekkingsplan Begroting 2020	1.457	1.638	2.282	2.369
Totaal	4.571	4.716	6.262	6.858

Voorstellen Perspectiefnota 2019-2023

Onderstaande dekkingsvoorstellen zijn afkomstig uit de Perspectiefnota 2019-2023:

	2020	2021	2022	2023
Educatie				
1. Realiseren van wettelijk verplichte onderwijshuisvesting	20	20	20	20
2. Uitvoering van de VVE en kinderopvang	0	0	0	0
3. Logopediescreening	5	5	5	5
4. Lokaal Educatieve Agenda	94	94	94	94
5. Taalbevordering	0	80	120	160
6. Kunst- en cultuureducatie	40	100	100	100
Totaal	159	299	339	379
Sport en bewegen				
1. Gerichte beweeginterventies en inrichten samenwerkingsverband (platform)	27	42	80	80
2. Minimaal voorzieningenniveau	21	35	49	49

Onderwerp

Begroting 2020

Datum

8 oktober 2019

Kenmerk

97281

Pagina

4 van 8

	2020	2021	2022	2023
afgestemd op de basissporten				
3. Privatiseren sportaccommodaties, verantwoordelijkheden gebruikers uitbreiden	0	0	0	0
Totaal	48	77	129	129
Werk en inkomen				
1. Uitvoering bestuursopdracht Werk & Inkomen	0	275	412	412
2. Het beëindigen van de overeenkomst voor de collectieve ziektekostenverzekering	45	45	45	45
3. Het versoberen van bovenwettelijke verstrekkingen binnen de bijzondere bijstand: bijstellen vermogenstoets	8	8	8	8
4. Het versoberen van de bijzondere bijstand: het invoeren van een drempelbedrag van €134	40	40	40	40
Totaal	93	368	505	505
Jeugd				
1-8. Volumereductie Zorg in Natura	250	500	750	1.000
6. Verlaging PGB jeugd	50	100	100	100
Totaal	300	600	850	1.100
Wmo				
1. Verlaging PGB Wmo	50	50	50	50
2. Beschermd wonen en maatschappelijke opvang LVB	0	0	0	0
3. Algemene voorzieningen	145	145	145	145
4. Maatwerkvoorzieningen	270	270	270	270
5. Activerend werk	52	52	52	52
6. Ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers	86	86	86	86
7. Sociale raadslieden/administratieve ondersteuning	7	7	7	7
8. Meerkostenregeling	200	200	200	200
9. Onafhankelijke cliëntondersteuning	20	114	114	114
10. Right to Challenge	50	50	50	50
11. Innovatieve middelen	200	200	200	200
Totaal	1.080	1.174	1.174	1.174
Ontwikkeling en inrichting van de ruimte				
1. Pas op de plaats bestemmingsplannen / omgevingsplannen	31	41	36	16
2. Omgevingsvisie: beperkt en compact	0	0	50	80
3. Omgevingsplan	PM	PM	PM	PM
4. Afwijken bestemmingsplan / omgevingsplan	3	4	5	5
5. Milieuleges invoeren	0	24	24	24

Onderwerp

Begroting 2020

Datum

8 oktober 2019

Kenmerk

97281

Pagina

5 van 8

	2020	2021	2022	2023
6. Kostendekkende bouwleges	PM	PM	PM	PM
7. Handhaving en toezicht omgevingsvergunningen (ODRA)	PM	PM	PM	PM
8. Uitvoering visie Landgoederen stopzetten	0	45	45	45
9. Project herstructurering bedrijventerreinen stopzetten	1.300	0	0	0
10. Inrichting openbare ruimte conform PvE (materialen en areaal)	PM	PM	PM	PM
Totaal	1.334	114	160	170
Wonen				
1. Actualiseren Nota wonen			11	
2. Verhogen opbrengst gemeentelijke bouwlocaties	PM	PM	PM	PM
3. Vereenvoudigen proces prestatieafspraken met woningcorporaties	8	8	8	8
4. Stopzetten campagne bewust wonen	5	5	5	5
Totaal	13	13	24	13
Toerisme, kunst en cultuur				
1. Het verkopen of commercieel maken van de Concertzaal in Oosterbeek		54	54	54
2. Heldere prestatieafspraken met TVAN				
3. Het budget voor Toerisme, Kunst en Cultuur tot en met 2021 wordt ingezet voor productontwikkeling	0	0	28	25
4. Inzet Papiermuseum en centrum landschap voor kunst en cultuur	0	0	0	0
Totaal	0	54	82	79
Integraal beheer van de openbare ruimte				
1. Gemeentelijke begraafplaatsen kostendekkend maken	10	20	30	40
3. Afsluiten onverharde wegen (<i>termijn 1 tot 5 jaar: €10</i>)	2	4	6	8
4. Voorkomen areaaluitbreiding	0	0	0	0
5. Afstoten bossen en landgoederen	0	PM	PM	PM
8. Onderhoudsniveau groen versoberen	PM	130	130	130
Totaal	12	154	166	178
Organisatie en bedrijfsvoering				
1. Formatie en bedrijfsvoering	75	225	562	750
Totaal	75	225	562	750
Totaal	3.114	3.078	3.980	4.489

Op basis van het bij de behandeling van de perspectiefnota aangenomen amendement zijn de volgende voorstellen niet opgenomen in het dekkingsplan:

- Kostendekkend maken van aanleg invalidenparkeerplaats;
- Invoeren van betaald parkeren;
- Versoberen beheer en onderhoud speelplaatsen en straatmeubilair.

Aanvullend dekkingsplan Begroting 2020

Aanvullend op de uit de in de Perspectiefnota 2019-2023 voorgestelde dekkingsvoorstellen, worden in deze Begroting 2020 de volgende dekkingsvoorstellen gedaan:

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Aanpassingen perspectiefnota				
Motie Onderhoudsniveau groen versoberen	133	1	1	1
Aanpassing taakstelling bedrijfsvoering	173	145	40	
Tweede fase perspectiefnota				
Open monumentendag	3	3	3	3
Gebiedsvisies	6	6	6	6
Uitvoeringsbudget energie en klimaat	9	9	9	9
Milieu en duurzaamheid			18	18
Maatregelen afvalverwijdering en -verwerking	312	365	365	365
Verlaging afvalstoffenheffing	-312	-365	-365	-365
Afschaffen enquête MKB	3	3	3	3
Ondernemersbijeenkomst 1 ipv 2x per jaar	3	3	3	3
Heffen leges gezondheidsverklaring	4	4	4	4
Heffen leges kinderopvang	7	7	7	7
Verhogen leges ontheffing blauwe zone	1	1	1	1
Extra leges heffen drank en horeca	1	2	2	2
Overige maatregelen				
Toerekening overhead aan product riolering en straatreiniging	75	108	119	110
Kostendekkende rioolheffing	437	422	422	422
Kostendekkende afvalstoffenheffing	134	137	139	140
OZB	353	353	353	353
Septembercirculaire 2019 m.u.v. accres	-11	258	303	299
Septembercirculaire accres i.v.m. loon- en prijsontwikkeling		184	415	554
Prognose middelen jeugdzorg inkomst			442	442
Verkoop aandelen ACV	126	-8	-8	-8
Totaal	1.457	1.638	2.282	2.369

Voor nadere informatie over de in de tabel genoemde onderdelen verwijzen we u naar het dekkingsplan in het onderdeel Financiën van de begroting.

Onderwerp

Begroting 2020

Datum

8 oktober 2019

Kenmerk

97281

Pagina

7 van 8

Juridische consequenties

Door middel van vaststelling van de begroting autoriseert uw raad ons college tot uitvoering van het beleid en de projecten binnen de in deze stukken genoemde kaders. Dit betekent dat wij conform artikel 160, eerste lid, onder e, van de Gemeentewet bevoegd zijn 'tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten en deze te verrichten'.

WMO-aspecten

De WMO-aspecten zijn in de desbetreffende programma's in de begroting toegelicht.

Gezondheid

De gezondheidsaspecten zijn in de desbetreffende programma's in de begroting toegelicht.

Duurzaamheid

De activiteiten op het gebied van duurzaamheid zijn eveneens in de desbetreffende programma's toegelicht.

Effect op vermindering regeldruk

Dit voorstel heeft geen effect op de regeldruk.

Alternatieven

Het niet (tijdig) vaststellen van een sluitende begroting zal ertoe leiden dat de provinciale toezichthouder zal besluiten de gemeente onder preventief financieel toezicht te plaatsen.